

TÉMA MĚSÍCE

OBCENÍ PROJEKTY V LETOŠNÍM ROCE

Pakoměřická ulice po rekonstrukci

foto archiv obce

Líbenice v letošním roce realizují několik projektů, které promění veřejný prostor v obci. Některé jsou v obci již vidět, další přejdou do realizační fáze na podzim. Několik projektů bude pokračovat i v příštím roce. Mezi investiční priority letošního roku patří rekonstrukce vybraných místních komunikací a zahájení výstavby zázemí pro Areál zdraví.

Rekonstrukce místních komunikací

V květnu začaly stavební práce na rekonstrukci ulic Vnitřní a Pakoměřická. Zhotovitelem obou místních komunikací je společnost Baracom, a. s., která byla vybrána v zadávacím řízení. Ulice Vnitřní byla dokončena začátkem července a dostala nový povrch ze zámkové dlažby. V průběhu léta probíhal stavební ruch v ulici Pakoměřická. Téměř 400 metrů dlouhá komunikace má nový asfaltový povrch, chodníky a vjezdy ze zámkové dlažby a parkovací stání z drenážní dlažby. Po dohodě s obcí Bořanovice se podařilo komunikaci vybudovat až po ulici U Cihelny.

Celkové náklady na tuto stavební akci činí 11 mil. Kč, dotaci obec nezískala. Vedle výstavby uvedených komunikací byl položen nový asfaltový povrch v Areálu zdraví vedle multifunkčního hřiště.

Novostavba zázemí pro Areál zdraví

Obec vyhlásila výběrové řízení na zhotovitele stavby zázemí pro Areál zdraví. Stavební práce by měly začít v průběhu října odstraněním staré skautské chaty. Na jejím místě pak začne výstavba objektu, který zajistí zázemí pro Areál zdraví – toalety, sprchy, šatny, sklad a technická místnost – spolu s plochou pro poskytování služeb. Konstrukce objektu je monolitický železobetonový skelet doplněný lehkou dřevěnou konstrukcí včetně příček. Přestavba počítá i se zastřešeným pódiem pro pořádání všech tradičních hudebních a kulturních akcí. Hygienické zázemí je rozděleno na bezbariérově řešené toalety a zázemí pro budoucí objekt sauny,

který plánuje vytvořit stávající provozovatel kavárny MěLibeKafe Jakub Baudyš. Stavba bude pokračovat i v první polovině roku 2023.

Rekonstrukce veřejného osvětlení

Projekt výměny veřejného osvětlení v obci vznikl v průběhu roku v reakci na zvyšující se ceny elektrické energie. Během léta obec vybrala v zadávacím řízení dodavatele nového osvětlení, kterým je společnost Eltodo osvětlení, s. r. o. Stávající svítidla v celkovém počtu 363 ks budou postupně nahrazena novými LED svítidly, stožáry a rozvaděče budou ponechány ve stávajícím stavu. Účelem rekonstrukce je dosažení energetických úspor při provozování soustavy veřejného osvětlení. Celkové roční úspory se budou pohybovat v řádech několika set tisíc Kč. Nová svítidla umožní regulovat intenzitu svícení v průběhu 24 hodin. Celkové náklady na výměnu svítidel budou činit necelé 3 mil. Kč a měla by je pokrýt dotace z Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou obec obdržela. Práce na rekonstrukci začnou v říjnu.

Svazková škola

Práce na projektu svazkové školy Pod Beckovem se školní budovou v Bašti a Měšicích neustávají. Cílem je během podzimu vypsát zadávací řízení na zhotovitele staveb s celkovou předpokládanou hodnotou 1 mld. Kč a kapacitou 810 žáků, aby na jaře 2023 mohly začít stavební práce. V prů-

Dokončení na straně 3

SLOVO STAROSTY

Milí sousedé,

školní rok na líbeznické škole začal a s ním do ní nastoupilo celkem 1 555 žáků. Líbeznická škola se tak stala největší základní školou v republice. To s sebou nese řadu komplikací a klade zvýšené nároky na pedagogy. Proto jednou z hlavních priorit nového volebního období ve všech sedmi svazkových obcích musí být výstavba svazkové školy v Bašti a Měšicích. Je zcela nezbytné, aby alespoň jedna ze školních budov byla postavena a otevřena nejpozději v září 2024.

Volby do obecního zastupitelstva se konaly po uzavření tohoto vydání Líbeznického zpravodaje. Výsledkům voleb v obci se proto budeme věnovat v říjnovém vydání.

Mám radost z toho, že se v září opět potvrdilo, že lidé v Líbeznici se rádi setkávají a umějí se bavit. Líbeznické vinné slavnosti a Líbeznické posvícení jsou toho důkazem. Měli jsme navíc štěstí na počasí. Na slavnosti vína zavítalo přes tři sta návštěvníků, na posvícení pak přes dva tisíce návštěvníků. S řadou z vás jsem měl možnost si popovídat. Zájem o uvedené akce a atmosféra na nich ukazují, jak důležité jsou podobné akce pro komunitní život v obci. Škoda jen, že po Líbeznickém posvícení se někteří lidé uchýlili k vandalismu. Nyní se již přesuneme do haly Na Chrupavce, kde nás 28. října čeká slavnostní koncert při příležitosti státního svátku, 12. listopadu diskotéka a 3. prosince zahajovací ples.

Obecním projektům se věnujeme v samostatném článku. Kromě v něm zmíněných projektů se nyní chceme zaměřit na možnosti využití fotovoltaiky na obecních budovách. Spolu s úsporným veřejným osvětlením, jehož instalace v obci právě začíná, je to nepochybně cesta k dosažení úspor elektrické energie při provozu obce.

S velmi užitečným záměrem přichází líbeznická škola. Do konce letošního roku otevře Akademii třetího věku pro seniory v ZUŠ Líbenice. Věřím, že o tuto vzdělávací aktivitu bude mezi seniory zájem a že jim pomůže rozšířit možnosti trávení volného času, získat nové dovednosti a vytvořit si nové vztahy.

Přeji vám klidné podzimní dny.

i ROZHOVOR

LÍBEZNICKÁ ZUŠ
SLAVÍ 10 LET

Základní umělecká škola v Líbeznicích v letošním roce slaví deset let své existence. Jako nedílná součást líbeznického školského systému se věnuje výchově žáků a žáků k umění v několika oborech. Cílem líbeznické ZUŠ je, aby umění dětem přinášelo radost a dále je formovalo na cestě k vlastnímu uměleckému projevu. Od roku 2018 je v čele líbeznické ZUŠ Iva Štrynclová.

Jak jste se dostala k umění a také k učení?

Cesta k umění byla v mém případě docela obyčejná. Odkávživa se u nás doma zpívalo, rodiče pravidelně navštěvovali divadlo a veškerou tehdy dostupnou kulturu v malém severočeském městě. Když jsem v šesti letech vyslovila přání hrát na klavír, umožnili mi to, a co víc, podporovali mě a drželi nad vodou ve všech chvílích, kdy se mi třeba hrát nechtělo nebo se řešily jiné problémy – v dospělosti jsem se například dozvěděla, že tatínek musel před pořádkovou komisí na národním výboru obhajovat, že doma cvičím na klavír. Během mých prvních školních let se pan ředitel LŠU (dnes ZUŠ) rodičů zeptal, jestli by souhlasili s tím, že mě připraví na konzervatoř, a bylo ujednáno. Ve čtrnácti letech jsem se na konzervatoř dostala a strávila tam báječných šest let. Ráda vzpomínám na uvolněnou atmosféru, skvělé spolužáky i profesory, na rok 1989 a také na úplně přirozený přechod do profesionálního hudebního prostředí, když jsem po maturitě stála u zrodu souboru Musica Florea. Ve stejné době jsem začala učit na ZUŠ v mém rodném městě, později v Praze a od roku 2012 působím v Líbeznicích. Předávání zkušeností žákům pokládám za samozřejmou součást práce kteréhokoli umělce.

Jaké je vaše umělecké zaměření?

Konzervatoř jsem absolvovala v oboru hra na klavír, ale již během studií mě zaujalo i cembalo a barokní hudba. Po sametové revoluci byl v Čechách takový boom autentické interpretace, protože za totality zde nebyly ani potřebné hudební nástroje, ani prameny, ze kterých by bylo možné čerpat. To se po revoluci změnilo. Na setkání s osobnostmi ze západní Evropy, kde tyto možnosti byly, jsme si také museli počkat okolo devadesátých let. Na této vlně jsem se pak elegantně svezla a začala se zabývat i hrou na cembalo. Nejprve na konzervatoři, následně na AMU, kde jsem tento obor absolvovala u paní profesorky Mrázkové. Věc, ve které jsem měla opravdu štěstí, bylo neustálé propojení s praxí. Jako studentka HAMU jsem měla možnost čerpat inspiraci na mnohých mistrovských kurzech se zahraničními lektory a v podstatě nepřetržitě jsme koncertovali a natáčeli s Musicou Floreou.

Zmínila jste soubor Musica Florea. V čem je toto těleso výjimečné?

Pro mě určitě v tom, že ho vede můj manžel a že většina zkoušek probíhá v naší garáži.

Ale teď vážně. O prostředí, v němž Florea vznikla, jsem se již zmínila, nutno dodat, že jádro souboru dodnes tvoří v podstatě kamarádi z mladých studentských let. To je vlastně fantastické.

Pokud bych měla stručně přiblížit naši uměleckou strategii, je to především objevování zapomenutých skladeb či autorů a jejich „naservírování“ publiku. Srdcovkou mého manžela je i hudba Antonína Dvořáka, jehož Symfonie v provedení na dobové nástroje s Musicou Floreou postupně natáčí a pravidelně je nabízí i líbeznickému publiku. Každoroční součástí naší letní produkce jsou unikátní operní a baletní představení na převozní scéně Florea Theatrum. V letošním roce jsme například premiérovali operu Ves-

nický trh Jiřího Antonína Bendy, od jehož narození uplynulo 300 let. Mnozí se divili, jak moc příběh zhu-debněný v roce 1775 koresponduje s dnešním světem. Spolupracujeme samozřejmě i s dalšími uměleckými tělesy na jejich projektech.

V hudbě jste dosáhla i několika významných soutěžních úspěchů. Kterého ocenění si vážíte nejvíce?

Nejsem úplně soutěžní typ a dlouho mi trvalo, než jsem pochopila, že na soutěž nemůžu jet jenom proto, že vyhraju. To se totiž většině soutěžících nepodaří. V okamžiku, kdy mi to došlo, mně padla do oka mezinárodní soutěž Festivalu van Vlaanderen Brugge vypsaná v kategorii pro dva klávesové nástroje. S vidinou příjemně stráveného semestru v komorním duu jsme se s cembalistkou Editou Keglerovou přihlášily a po půlroční přípravě si z výletu do Belgie přivezly 1. cenu a Zvláštní cenu nakladatelství Bärenreiter za nejlepší interpretaci dle dobové provozovací praxe. V tu chvíli jsem si ani neuvědomovala, jak důležitý okamžik to je.

Na líbeznické ZUŠ se ale neučí pouze hudba, ale i další obory, které to jsou? A kolik chodí do umělecké školy dětí?

ZUŠ v Líbeznicích má v současné době otevřeny tři obory: hudební, taneční a výtvarný. Celkem k nám chodí přes 250 dětí, z nichž více než 20 studuje ve více studijních zaměřeních.

Jaká je vůbec filozofie Základní umělecké školy v Líbeznicích?

Můžu-li se vyjádřit v obecné rovině, pak základním smyslem je podchytit u žáků vnímavost ke krásnu, naučit je na úrovni jejich momentálních dovedností vyjádřit prožitky, představy a nálady. A postupně je provést cestou k co nejdokonalejšímu vyjádření. Za tím se samozřejmě skrývá mnoho práce, trpělivosti a hlavně osobní angažovanosti, kterou musí každé dítě projevít. V konečném výsledku pak jako učitelé spoluutváříme osobnost každého svěřeného žáka.

A daří se pro uvedený koncept nacházet kvalitní učitele?

Rozhodně ano. V Líbeznicích máme tým „zkušáků“ sestavený jak ze zkušených učitelů, tak z mladých a nejnovějšími poznatky vybavených kantorů. Výrazná většina z nás se současně věnuje vlastní umělecké tvorbě a společným jmenovatelem všech je, že mají smysl pro práci v týmu a profesně dělají to, co je baví. Doufám, že je to vidět a rodiče i veřejnost to tak vnímají. Na půdě líbeznické ZUŠ přirozeně vznikají mezioborové projekty a pracujeme s tím, že umělecký proces není nikdy u konce, a totéž platí i o vzdělávání. I proto se naši učitelé často účastní různých seminářů a odborných workshopů. To vše zaručuje kvalitní a neotřelý přístup ke vzdělávání.

Kromě výuky se jako ZUŠ zapojujete i do mnoha kulturních akcí v Líbeznicích. Kde všude si můžeme žáky ZUŠ poslechnout, prohlédnout si jejich díla nebo se pokochat tancem?

Prezentace ZUŠ na různých místech v Líbeznicích je pro žáky velkou motivací. Ze všech příležitostí bych uvedla například loňský koncert a hudební doprovod bohoslužby při pouti ke sv. Martinu (provedli jsme Truverskou mši Petra Ebena), každoroční zpívání koled na náměstí při rozsvěcení vánočního stromku a na Štědrý den, výzdobu zdravotního střediska, samozřejmě okatou zeď v Areálu zdraví a pravidelnou výstavu i hudební program při Noci kostelů.

Noc kostelů v Líbeznicích každoročně organizujete. Co je to za akce a v čem je zajímavá?

Noc kostelů je v podstatě mezinárodní akce. Celá myšlenka vznikla v Rakousku a postupně se rozšířila

Iva Štrynclová

foto Petra Hajská

dál po Evropě. Hlavní vizí je nezávazně lidem přiblížit křesťanství a poskytnout jim možnost setkat se právě v prostředí a atmosféře duchovních stánků. To se děje prostřednictvím programů, které v jednotlivých kostelích organizují místní koordinátoři. Program by vždy měl prezentovat kostel (potažmo církev) jako důležitou součást společenského života a vzbuzovat zájem o kulturní hodnoty. Noc kostelů je založena na dobrovolné spolupráci lidí ve farnosti a cílí i na ty, kdo by jinak do kostela třeba ani nepřišli. V České republice letos Noc kostelů proběhla na 1 729 místech a odhaduje se, že se jí zúčastnilo přes 400 tisíc návštěvníků. V Líbeznicích je zájem o tuto akci každoročně velký, a pokud vše půjde podle plánu, uskuteční se zde Noc kostelů 2. června 2023 již po páté.

Ten záběr aktivit je opravdu široký, co vás z nich baví nejvíce?

Na to asi nedokážu odpovědět. Mám velké štěstí, že moje práce je mi zároveň koníčkem. U umělců to tak bývá, nikdo by asi nedokázal hrát celý život na hudební nástroj bez toho, aby ho to bavilo. V pozici šéfově ZUŠ musím samozřejmě vykonávat i netvůrčí činnosti, není to ale tak, že by mě to štvalo. Naopak. Víím, že chod jakékoli instituce potřebuje určité organizační a administrativní zázemí, tudíž mi to dává smysl.

Jak bude vypadat dalších 10 let na umělecké škole v Líbeznicích? Chystáte nějaké novinky?

Nemám křišťálovou kouli, ale věřím, že zájem o umění a umělecké školství nepoleví. V ZUŠ máme stále na čem pracovat. Předpokládám rozšiřování možností například tanečního oboru a smyčcového oddělení s tím, jak budou žáci věkově i umělecky růst. Totéž za poslední roky sledujeme u školního dechového orchestru a pěveckých sborů. S kolegy se shodujeme, že nejlepší motivací pro to, aby děti pracovaly naplno a měly z té dřiny radost, je termín nějaké zajímavé akce. Takže budeme vymýšlet a využívat veškeré příležitosti k tomu, někde si zahrát, zatancovat, vystavovat. Až ustane časoprostorový boj v budovách školy, rádi bychom otevřeli literární dramatický obor. V nejbližší době také chystáme Akademii třetího věku pro seniory.

A co byste líbeznické ZUŠ do těch dalších deseti let popírala?

Plné a talentované žáky, kteří mají podporu v rodinách, šikovné a spokojené učitele, vlídné vedení ze strany zřizovatele a ředitelství ZŠ a ZUŠ.

-na-

Dokončení ze strany 1

běhu léta byla podána žádost do dotační výzvy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na výstavbu škol. Až po kontrole žádosti ze strany ministerstva a udělení registrace bude možné zahájit zadávací řízení na zhotovitele. Parametry tohoto programu však neodpovídají současným cenám stavebních materiálů a prací. Obec sdružená ve Svazku obcí Pod Beckovem se proto snaží dosáhnout změny vypsání dotačních podmínek. Dále bylo požádáno o dotaci z Národního

plánu obnovy na energetické úspory budov a na hospodaření s vodou.

Revitalizace veřejného prostranství u bytových domů

Do projekční fáze se nyní překlápí projekt revitalizace veřejného prostranství u bytových domů mezi ulicemi Měšická a Na Mýtě. Podkladem pro projekční práce je územní studie úpravy tohoto prostranství, která vznikla a byla projednána s dotčenými obyvateli v loňském roce.

Rekonstrukce domu čp. 142

Projekční fáze nyní začíná i u projektu kompletní rekonstrukce domu čp. 142 v Martinově ulici, jehož je obec vlastníkem. Součástí projektu je i vytvoření čtyř nových bytů v prostoru současné půdy. Zpracovatelem projektové dokumentace byl vybrán Atelier Bod Architekti, s. r. o., který je rovněž autorem architektonické studie rekonstrukce.

Jan Havlíček

TÉMA

VINNÉ SLAVNOSTI A LÍBEZNICKÉ POSVÍCENÍ

Září je v Líbezníci již tradičně vyhrazeno dvěma kulturně-společenským akcím pod širým nebem, které přispívají k upevnění komunitního života v obci a k rozvoji sousedských vztahů. Jedná se o Líbeznické vinné slavnosti a Líbeznické posvícení.

První zářijovou sobotu se na Mírovém náměstí uskutečnila první z uvedených akcí. Zahájení vinných slavností se zúčastnil premiér ČR Petr Fiala s ministrem dopravy a naším sousedem Martinem Kupkou. Festival vína, jídla a hudby přilákal přes 300 návštěvníků. Celou akcí provázelo nádherné počasí. Na sedmi stáncích bylo možné ochutnat desítky pěkných vín z vinařství Novotný a Bílek, Spielberg, Stanislav Mádl, Vajbar, Ondřej Kubík, vína z Wachau a dalších. Nechybělo ani občerstvení ze Statku Líbeznice a maso a klobásky z grilu. Celá akce měla vynikající hudební doprovod.

Zahrála jazzová kapela J. J. Jazzmen Band a cimbálková Žandár.

Sobota 10. září patřila Líbeznickému posvícení, největší kulturní akci v obci. Bohatý hudební program ozdobil svým vystoupením Stanislav Hložek, jehož energické vystoupení přeneslo návštěvníky zpět v čas a ukázalo, že Standa do starého železa rozhodně nepatří. Hlavní hvězdou akce byla slovenská zpěvačka Katarína Knechtová, její vystoupení patřilo k vrcholům posvícení. Při vystoupení kapely Hrajeme Kabát jsme měli pocit, že do Líbeznice zavítal sám Josef Vojtek. Tak blízko je projev této ka-

pely originálu. A hudební program uzavřela skvělá skupina Metallica Revival. Všichni vystupující přinesli a předali návštěvníkům spoustu pozitivní energie. Hudební program doplnily desítky stánků s jídlem a pitím. Pouťové atrakce tyčící se nad plochou posvícení téměř do nebeských výšin byly v obležení dětí i dospělých.

Obě zářijové akce se vydařily a potvrdily, že Líbeznice nejsou pouze místem pro přespávání, nýbrž jsou místem, kde se lidé rádi setkávají, hovoří a baví se spolu.

-na-

Premiér Petr Fiala na Vinných slavnostech

foto archiv obce

Lidé si posvícení užívají

foto Jitka Chocová

Posvícení v plném proudu

foto archiv obce

Jedním z účinkujících byl Stanislav Hložek

foto Roman Choc

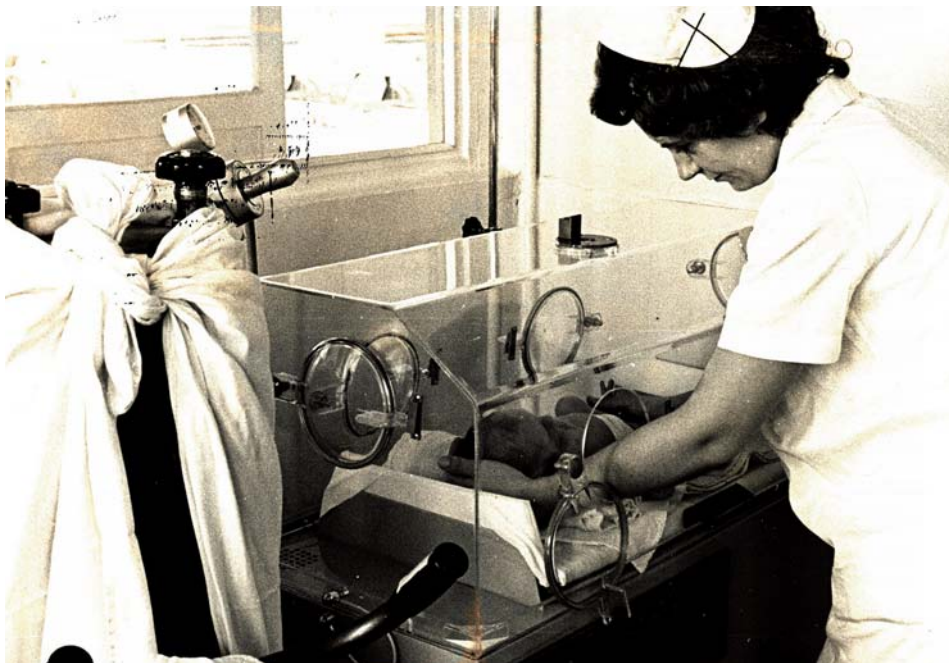
PORODNÍ BÁBY, BABICTVÍ

Babictví či babení patří mezi nejstarší zdravotnické obory. V češtině je název odvozen ze slovesa *babiti* = roditi. Vykonavatelka povolání je pak nazývána porodní bábou či porodní babičkou. Do první poloviny 20. století v Líbeznicích ženy rodily většinou doma za asistence porodních bab, babiček, žen, které po staletí rodičkám pomáhaly přivádět děti na svět.

Povolání bylo typicky ženské. Babictví se v rodinách dědilo a s řemeslem se předávaly i praxi získané vědomosti a praktické zkušenosti. Do počátku 18. století u nás porodní báby jinou možnost profesního vzdělávání prakticky neměly. Šikovné porodní babičky si maminky navzájem doporučovaly. Až díky panovnici císařovně Marii Terezii, která sama byla několikanásobnou matkou, se porodnictví, do té doby v našich zemích opomíjený obor, dostalo na úroveň vyspělých evropských zemí. Císařovna si pozvala do Vídně z holandského Leidenu věhlasného porodníka Gerharda von Swieten (1700–1772) a roku 1745 jej učinila svým osobním lékařem. V době jeho příchodu na císařský dvůr byly v habsburské monarchii zdravotní péče a porodnictví zaostalé ve srovnání s úrovní v tehdejších zemích, jako byly například Anglie či Prusko. Gerhard von Swieten byl nejen dobrý lékař, ale i schopný organizátor. Díky němu a za významné podpory samotné císařovny se podařilo provést reformu zdravotnictví včetně porodnictví a také lékařského školství, které připravovalo budoucí odborníky v oboru medicíny. Gerhard von Swieten císařovně doporučil teoreticky i prakticky vzdělaného porodníka Heinricha Johana Nepomuka Crantze (1722–1799), jenž roku 1756 sepsal učebnici *Einleitung in eine wahre und gegründete Hebammenkunst*, která ještě v téže roce vyšla v českém překladu v Praze, její překlad provedl František Ferdinand Kirchmayer (1697–1765), bývalý děkan lékařské fakulty pražské univerzity. Pražská lékařská fakulta knihu doporučila jako učebnici pro porodní báby a byl o ni mimořádný zájem. Také další odbornou učebnici babictví *Lehrbuch der Hebammenkunst*, z roku 1775 od Rafaela Johanna Steidela (1737–1823), do češtiny přeložil český porodník – Hynek Ruth – a posléze se stala oblíbenou učebnicí. Tato kniha významně ovlivnila porodní praxi v českých zemích. Čerpalo z ní několik generací porodních bab. Posledním významným dílem, jež porodnictví v rakouském císařství ovlivnilo a které vyšlo na sklonku 18. století, byla kniha Georga Wilhelma Steina (1731–1803) *Teoretische Anleitung zur Geburtshilfe* (Teoretický úvod do porodnictví), která byla vydána v roce 1797. Steinovo dílo v českých zemích propagoval porodník Jan Meliř (1763–1837).

Od roku 1867 byla v Rakousku-Uhersku činnost porodních bab či porodních babiček regulována jak c. k. ministerstvem pro vnitřní záležitosti, tak c. k. ministerstvem pro vyučování. Každá porodní bába musela složit poměrně obtížnou zkoušku a po jejím úspěšném absolvování pak také přesně formulovaný slib porodní babičky. Ministerstvo vnitřních záležitostí vydalo zvláštní *Instrukci bábám porodním*, která přesně vymezovala jejich povinnosti.

Od poloviny 19. století mohly praxi vykonávat jen kvalifikované porodní báby, situace se tak významně zlepšila ve srovnání s minulostí. Ve druhé polovině 19. století vyšla česky (i německy) řada dalších učebnic, do níž významně přispěl profesor Vojtěch Vyšín (1843–1916) knižní učebnicí *Babictví*, vydanou roku 1888. Celkový pokrok oboru nejlépe ilustruje kniha *Porodnictví pro lékaře z let 1909 a 1912*.

Porodnické oddělení vybavené inkubátory pro nedonošené děti

foto archiv hb

Porodnice u sv. Apolináře

V roce 1789 byla otevřena porodnice a naleziště v budově u kostela sv. Apolináře na Novém Městě pražském, která byla v roce 1803 transformována na univerzitní porodnickou kliniku a v roce 1875 zde byl otevřen velkorysý areál zemské porodnice. Významnou osobností vznikající pražské porodnické školy byl Antonín Jan Jungmann (1775–1854), který převzal vedení kliniky v roce 1824. Ten byl autorem knihy *Umění babické*, v praxi často využívané. Na porodnické klinice u Apolináře působil také František Jan Mošner (1797–1876), jenž v roce 1837 sepsal českou učebnici *Babictví, čili Umění porodnické*.

Babictví v Líbeznicích

V průběhu staletí působila v Líbeznicích a jejich okolí řada porodních babiček, které měly již od druhé poloviny 19. století potřebnou odbornou kvalifikaci. Byly to: Antonie Čermáková, Marie Bulvasová, Anna Koníčková, Anna Svobodová, Anna Šílová, Marie Fořtová, Marie Špánková. Za rodičkami docházely pěšky. Porodní bába Anna Svobodová za svou čtyřicetiletou praxi přivedla na svět 2 200 dětí.

Na rodných listech dětí jsou jména porodních babiček uvedena v samostatných kolonkách. Měly povinnost přijít k porodu každé rodičky, jen při komplikacích se volal lékař.

Od 19. století líbeznické ženy mohly již využívat zemskou porodnici v Praze, ale porody žen v porodnici byly spíše výjimkou. Pokud přeci jen nastala komplikace, byl povolán lékař, který se nacházel v obci. Od 19. století to byl MUDr. Hetteš, vyhlášený odborník.

Po porodu porodní bába rodičku ošetřila, dítě vykoupala a pak za ní docházela. Byla zvána na křtiny a také byla obdarována službou.

Ženy zpravidla rodily po celou dobu svého reprodukčního věku. Vědomosti společnosti o sexu

odpovídaly své době. Některé ženy dokonce věřily, že kolik dětí je v nich, tolik jich musí ven...

Výjimkou nebylo deset a více porodů. Z narozených dětí se však dospělosti dožívala zpravidla jen polovina, a to hlavně kvůli smrtelným nemocem, ježlikož nebylo běžné očkování. Příčinou úmrtí v dětském věku byly záškrt, tuberkulóza, černý kašel, zápal plic, neštovice, ale i zánět slepého střeva. Jižní část líbeznického hřbitova bývala původně dětským hřbitovem. Jak se úroveň naší pediatrie zvyšovala, těchto lidských tragédií naštěstí ubývalo.

Pokud v minulosti dívka otěhotněla a neměla muže, který by s ní uzavřel manželství, jednalo se zpravidla o ostudu celé rodiny a jí i jejímu dítěti hrozilo mnohdy od celého okolí zlé ponižování. Podívali-li se do zápisů v matrikách narozených, kolonka „otec“ je často prázdná. Proto neprovdaná dívka raději volila potrat než porodit „parchanta“. Potraty byly prováděny tajně tzv. andělíčkářkami. Tyto ilegální zákroky pro ženy mnohdy měly tragické následky, mohly při nich přijít o život nebo být pak neplodné. O andělíčkářkách se nemluvalo veřejně, ale obecně se vědělo, kdo ženám „pomáhá“. Potrat byl zákonem zakázán, jeho příprava a provedení se trestaly odnětím svobody od jednoho do pěti let vězení. Po vzniku první republiky bylo snahou některých poslanců pomoci ženám přijetím zákona legalizujícího interrupci, což souviselo s právem žen svobodně se rozhodovat. Zákon se podařilo prosadit až v padesátých letech 20. století, jednalo se o zákon 68/1957 Sb., o umělému přerušení těhotenství, který ženám umožňoval samostatně se rozhodnout o přerušení svého těhotenství, nicméně ženu ještě čekalo předstoupení před interrupční komisí, která měla právo se vyjádřit, což bylo stresující.

Po druhé světové válce většinou již ženy rodily v porodnicích pod lékařským dohledem. Byly objeveny léky jako penicilin a začalo se s celoplošným očkováním proti dětským nemocem, tuberkulóze, tetanu, pravým neštovicím. Očkování se stalo do-

stupným v celém Československu. Dětská úmrtnost výrazně klesla.

Po druhé světové válce se již většina „Líbezníků“ rodila v porodnicích zejména v Praze a Brandýse nad Labem. Když se maminky vrátily s miminkem z porodnice domů, docházela za nimi domů porodní asistentka, která maminku učila, jak s miminkem správně zacházet. Známa byla porodní asistentka paní Novotná.

Porodnice v Brandýse

Při nemocnici v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi na Brázdímské čp. 1000 dne 1. srpna 1963 svou činnost zahájilo porodnické oddělení, jeho příměrem se stal MUDr. Miroslav Žaloudek, odborník s technickým vzděláním. Porodnice byla spádová. V roce 1964 bylo otevřeno oddělení gynekologické. Porodnice v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi měla díky schopnému vedení nejnižší úmrtnost v celém tehdejší Středočeském kraji.

V roce 1983 byl poprvé zaveden systém rooming-in, kdy novorozenec zůstával na pokoji u matky.

O rodičky a ženy se zde starali tito lékaři: MUDr. Jiří Suk, MUDr. Lev Kliment, MUDr. Vladimír Vipler, MUDr. Jaroslav Brabenec, MUDr. Eva Hauserová, MUDr. Dana Falušová, MUDr. Josef Jantač, MUDr. Jaroslav Sokol, MUDr. Hana Ježková, MUDr. Petr Motýčka, MUDr. Jiřina Slámová, MUDr. Eva Novotná, MUDr. Vilibald Jelínek, MUDr. Nina Loutocká, MUDr. Jiří Bastl.

V obci Líbeznice bylo otevřeno zdravotní středisko v čp. 142, jehož součástí byla i gynekologie. Sloužili zde lékaři gynekologové, kteří zároveň byli i porodníci z nemocnice v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi.

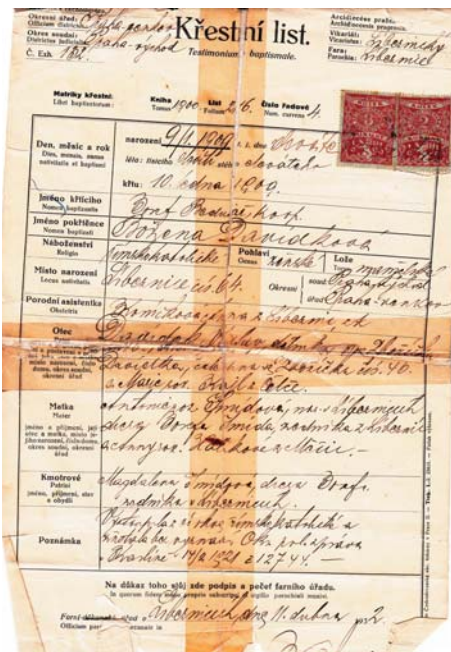
Brandýská porodnice byla uzavřena v roce 2013. Po roce 2022 „Líbezníci“ většinou přicházejí na svět v porodnicích v Praze 8 (na Bulovce), Neratovicích, Praze 2 (u Apolináře) a na Mělníce.

Jiří a Jaroslav Štemprokovi čp. 15 foto archiv hb

Na novém zdravotním středisku ordinuje gynekolog MUDr. Petr Toupalík, který se stará o budoucí rodičky.

(Zdroje: DOLEŽAL, Antonín: *Od babictví k porodnictví*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2001, s. 144; MEINDLSCHMIDOVÁ, Jitka: *Historie babictví, vzdělávání porodních asistentek [online]*. Praha: Univer-

Křestní list z roku 1909 Božena Davidková foto archiv hb

zita Karlova, 1. lékařská fakulta, Ústav teorie a praxe ošetřovatelství, 2007, dostupné také z: <<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/231221>>; Wikimedia Foundation, Inc. Wikipedia (English) – heslo Midwifery : část History [online] [cit. 2020-09-15], dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Midwifery#History>>.)

Hana Bílková

LÍBEZNICKÉ ŠKOLY

AKADEMIE TŘETÍHO VĚKU PRO SENIORY V ZUŠ LÍBEZNICE

Líbeznická základní umělecká škola nově nabídne seniorům možnost navštěvovat Akademii třetího věku. Umožní jim tak vzdělávat se v uměleckých předmětech, zatím v hudebním a výtvarném oboru. „Do konce tohoto roku nabídneme místa pro zájemce o hru na klavír, kytaru, příčnou flétnu a žesťové nástroje, v únoru bychom pak chtěli otevřít i výtvarný obor,“ přibližuje novinku ředitel líbeznické školy, pod níž ZUŠ působí, František Grunt, který za nápadem stojí. Pro výuku seniorů se podařilo zajistit učitele z řad vyučujících na ZUŠ, výuka bude probíhat v prostorách školy v dopoledních hodinách.

Zájemci z řad seniorů se mohou již nyní přihlásit, a to buď e-mailem na zus@zslibeznice.cz, nebo telefonicky na číslo 770 178 739, případně osobně v prostorách vedení líbeznické školy. „Zatím budeme sledovat, jaký zájem o oba obory bude, a podle zájmu pak oslovíme zájemce s konkrétním časem a podobou výuky,“ dodává Iva Štrunclová, zástupkyně ředitele pro ZUŠ, která bude mít akademii organizačně na starosti. Škola se bude snažit uspokojit všechny zájemce, pokud však bude zájem převyšovat personální i prostorové možnosti školy, může se stát, že se na někoho nemusí dostat. Výuka bude z větší části dotována obcí Líbeznice a školou, od zájemců bude vybírán i účastnický poplatek.

Vzdělávání v každém věku

foto freepik

„Za obec Líbeznice se nám tento nápad moc líbí a jsme připraveni finančně přispět na provoz akademie pro seniory. Věřím, že tato myšlenka přispěje k nabídce vzdělávacích aktivit pro líbeznické seniory

a škola se stane místem vzdělávání i setkávání všech věkových kategorií,“ dodává k akademii třetího věku starosta obce Jan Havlíček.

-na-

HUDEBNÍ A VÝTVARNÁ AKADEMIE PRO SENIORY V ZUŠ LÍBEZNICE

Hudební obor:

klavír, kytara, příčná flétna, žesťové nástroje – bude otevřeno do konce roku 2022

Výtvarný obor: Bude otevřen v únoru 2023

Zájemci, hlase se do 20. října na e-mail zus@zslibeznice.cz nebo telefon 770 178 739, případně osobně v prostorách vedení líbeznické školy.

LÍBEZNICKÉ SPOLKY

LETNÍ STŘÍPKY Z ATLETIKY

Jaro a léto byly plné již zaběhnutých akcí a závodů, ale čekala nás i spousta novinek.

Pomyslné léto jsme na konci května zahájili ukončením tréninků projektu **Atletika pro celou rodinu**, a to měřeními rodinnými závody. Všechny čekaly jak běžecké disciplíny (štafeta dítě–rodič a slalomový běh dítě–rodič), tak skoky z místa a hody pěnovým oštěpem. I tentokrát byla znát zdravá rivalita mezi rodinnými týmy, která všechny vyhecovala ke krásným výkonům. Na závěr jsme vyhlásili pět nejlepších rodin, ale odměnu v podobě medaile, drobných předmětů a čokolády dostaly úplně všechny týmy.

Hned o týden později se v hale Na Chrupavce konal **Veletrh líbeznického vzdělávání**, kde jsme měli své zastoupení. Oblíbení trenéři Hanka a Michal si s dětmi vyzkoušeli atletické disciplíny a přátelsky diskutovali s rodiči.

Na konci května se v Ostravě konalo semifinále **Čokoládové tretry**, kam se v běhu na 300 m a také v hodu raketkou kvalifikovali dva naši borci, Kryštof Kulíšek a Lukáš Baumrucker. Oběma se podařilo postoupit do finále, kde si v rámci závodů velké Zlaté tretry vedli skvěle, Kryštof vybojoval 2. místo v hodu raketkou a 3. místo v běhu na 300 m a Lukáš 6. místo v běhu na 300 m.

Na oslavu **Dne dětí** jsme 1. června vzali naše atlety z přípravek a mladšího žactva na zmrzlinu a všichni z mini přípravek i přípravek měli se svými trenéry a trenérkami pohodový trénink plný sportovní-zábavných her.

Dvě naše atletky se v červnu podívaly na **mezinárodní závody v rakouském Schwechatu**. Obě odtud dovezly poháry za 1. místo ve své kategorii – Sophie Pischnothová za osobák 565 cm ve skoku dalekém a Marie Kundrátová za 12,23 sec v běhu 80 m překážek.

Letošní novinkou byl také **1. ročník Magorova běhu**, který jsme v nádherném prostředí měšického parku organizovali společně s obcí Měšice v polovině června. Děti a náctiletí běželi na tratích 60, 100, 150, 200, 250 a 350 m. Dospělí a některé děti oběhli park na trati 1,5 km. Ti vytvrvalší se pak vydali do Velké bažantnice na pětikilometrový závod. Již nyní se těšíme na příští rok na další ročník, na který vás také srdečně zveme.

Hvězdy z líbeznické atletické přípravy byly spolu se svým hlavním trenérem k vidění 14. června v pořadu **Lvičata na Děčku** – podívejte se.

Klucíři sestava se vrátila z Ostravy z **Mistrovství České republiky dorostu a juniůrů**. Tentokrát sice nedovezli cenné kovy z vyhlášovacích stupínků, ale všechny výkony byly pěkné, v některých případech trochu poznamenané nervozitou z účasti na prvním mistrovství, jiné zase s cennými osobáčky.

Po covidové pauze se letos konalo 10. kolo **Letní olympiády dětí a mládeže** v Olomouci. Jedná se o vrchol sportovního snažení všech sportů, které lze provozovat na jaře a v létě. Z každého kraje v České republice bylo do atletických disciplín nominováno družstvo šesti mladších žákyň, šesti mladších žáků, osmi starších žákyň a osmi starších žáků. Jsme hrdí, že dokonce čtyři naši atleti byli nominováni do družstva Středočeského kraje a pomohli našemu kraji k umístění na celkovém 3. místě.

Ve středu 29. června jsme oficiálně ukončili naše tréninky před prázdninami. Aktivní zájemci nejen z řad našich atletů, ale i jejich známí a kamarádi si mohli od poloviny července až do konce srpna přijít zaspotovat na naše **dobrovolné prázdninové tréninky**. A zájem byl velký.

V posledním červencovém týdnu proběhlo v Soběšicích u Sušice **letní soustředění pro přípravky a mladší žactvo**. Užili jsme si jak parných dnů, tak malého deštíku, potrénovali kopečky, hody i rovinčky, protáhli těla při protahovacích a posilovacích lekcích, zapojili mozečky při turnaji v pexesu a závěrečný večer ukončili diskotékou. Sobotní cesta domů byla

První termín soustředění

foto Atletika Líbeznice

nezvykle tichá, téměř všichni po náročném týdnu usnuli...

Ještě před odjezdem atletů z prvního termínu ten samý autobus dovezl další partu, tentokrát **starší žactvo, dorost a juniory**. Přestože partička byla o něco starší a večer se už nevěnovala pexesu, i ona si svůj týden užila. Kromě náročných tréninků si během středního volného odpoledne někteří udělali výlet do Sušice a poslední večer strávili na kolotočích na místní pouti. Samozřejmě pod dohledem svých trenérů.

Následovaly mezinárodní závody **International Visegrad Match**, kde jediný nominovaný atlet, Fanda Slaba, získal zlatou medaili ve skoku dalekém.

A už se přiblížil konec srpna a nás čekalo několik termínů **výběrových tréninků**, kde jsme přivítali

více než 135 nových zájemců o tréninky. Bohužel nám kapacity prostor ani trenérů neumožňují přijmout všechny sportovní nadšence, což je nám opravdu moc líto. Ale o to více nás těší, že se nám podařilo otevřít novou skupinu nezávodního trénování v úterý odpoledne a rozšířit naše řady o další dvě trenérky a dva proškolené asistenty trenéra.

Se všemi **nedočkavě vyhlížíme novou sezonu**. Tréninky žactva a starších začaly hned na konci srpna, aby se atleti stihli připravit na další kola krajských přeborů družstev všech kategorií. Mladší přípravky a mini přípravky začínají své tréninky 12. září a my se těšíme, že si se všemi zase užijeme spoustu pohody a zábavy, ale hlavně sportu a zdravého pohybu.

Tým Atletiky Líbeznice

ZÁVĚR ATLETICKÉ SEZONY NA DRÁZE

V sobotu a neděli 17. a 18. září vyvrcholila sezona na dráze pro žactvo, v Jablonci nad Nisou se konalo Mistrovství České republiky žáků a žákyň na dráze.

Už jen nominace na takové závody je snem každého atleta či atletky. A my jsme do Jablonce měli nominované čtyři atlety v sedmi individuálních disciplínách. Mohlo jich být dokonce ještě víc, kdyby s chladným počasím nepřišly podzimní bacy a také některé svalové bolesti.

V pátek tak na předzávodní trénink do Jablonce vyjel hlavní trenér s Maruškou Kundrátovou, která se chystala na 100 m a 200 m překážek, Lenkou Veselou (sprint 60 m a běh 150 m), Kubou Strnadem (běh 300 m a skok do výšky) a Danem Šarvašem (skok daleký).

Jako první tradičně nastoupily kratší štafety a Maruška se ve svém prvním závodě umístila na celkovém

12. místě v republice. Pak následovaly sprinty 60 m, kde si Lěna doběhla pro 16. místo. Hned poté si Kuba s výkonem 162 cm vyskákával ve výšce 16. místo. A o necelé dvě hodiny později si Kuba ještě krásným osobáčkem doběhl pro 13. místo na 300 m. Sobotní program ukončily štafety na 4 x 60 m, kde trenér postavil dvě divčí štafety složené i z mladších žákyň, aby také nasály atmosféru takto významných závodů.

V neděli přišly jako první na řadu opět překážky, tentokrát na 200 m. S drobným zaškrbnutím si Maruška doběhla pro 13. místo. Následovaly běhy na 150 m a Lénino 14. místo. Poslední individuální disciplína čekala na Dana, který si výkonem 593 cm doskákával v dálce pro 11. místo. Nedělní program opět ukončily štafety, tentokrát na 4 x 300 m, kde jsme měli zastoupení jak u žáků, tak u žákyň. Všichni ze sebe v nečekaně studeném, deštivém a větrném počasí vydali maximální výkony a my jsme pyšní, že máme tak šikovné svěřence.

Všem zúčastněným děkujeme za skvělou reprezentaci oddílu.

Tým Atletiky Líbeznice

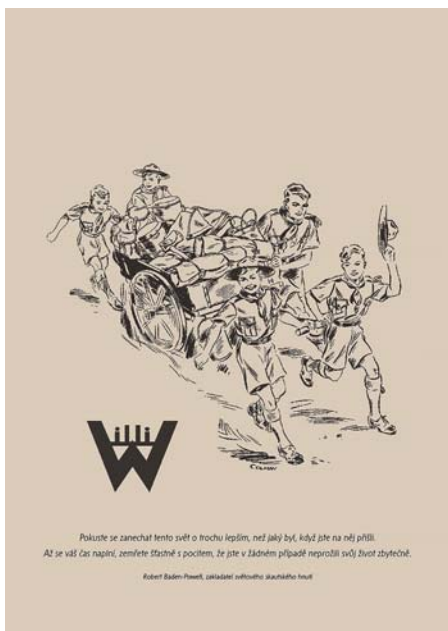

Mistrovství ČR v Jablonci nad Nisou

foto Atletika Líbeznice

POZVÁNKA NA SETKÁNÍ K VYDÁNÍ PRVNÍHO DÍLU SKAUTSKÉHO HISTORICKÉHO ALMANACHU

Na začátku letošních prázdnin vydalo skautské středisko Willi Libeznice ve své režii historický almanach **100 let skautingu v Libeznicích – roky 1923 až 1989 – I. díl**. Jedná se o publikaci ve formátu A3, celobarevnou o rozsahu 250 stran, obsahující více než 350 historických fotografií. Autorem knihy je Martin Šíla, dlouholetý člen skautského střediska, který je zkušeným a uznávaným historikem v oblasti dějin skautingu a trampingu. Má za sebou řadu zpracovaných publikací a odborných článků k této oblasti a tato kniha je jeho nejvýznamnějším dílem, na němž pracoval přes patnáct let. Autor vyhledal, prostudoval a zpracoval veškerou historickou dokumentaci, která byla k tomuto tématu dostupná, měl možnost osobně vyzpovídat dnes již zesnulé pamětníky a získal desítky vzácných historických fotografií k dějům a místům, které již dávno pohltil čas. Výsledkem je kniha, jež velmi podrobně, rok za rokem, zachycuje osudy libeznického skautského střediska, počínaje jeho vznikem v roce 1923 a konče rokem 1989, kdy došlo k jeho (již třetí) obnově. Na 350 stranách se čtenář seznámí se všemi podstatnými historickými událostmi, které jsou navíc vždy uvedeny do dějinného kontextu dané doby. V knize jsou zachyceny osudy řady libeznických rodáků a místa, která dnes již neexistují. Text knihy je vlastně příběhem o historii střediska, jenž chronologicky popisuje všechny významné události v daných letech, a po jeho přečtení čtenář pochopí,

Historický almanach

z jak silných a pevných kořenů skauting v Libeznicích vznikl, proč má tak velkou tradici a proč setrval až do dnešních dob. V závěru knihy jsou uvedeny životopisné údaje všech důležitých osobností, které se zasloužily o vznik skautingu v Libeznicích, přehled všech skautských táborů konaných v letech 1923 až 1989 a velmi rozsáhlý seznam literatury a historických podkladů, z nichž tato kniha vznikla. Pokud si ji čtenář přečte, zároveň se dozví i vše podstatné o místech, kam libezničtí skauti rádi jezdili, zejména o historii obou chat v Podkrkonoší. Publikace má velký význam i v tom kontextu, že zachycuje zároveň i část historie naší obce. Autor v současné době pracuje na druhém díle, jehož cílem je popsat historii let 1990 až 2023 a který by měl být

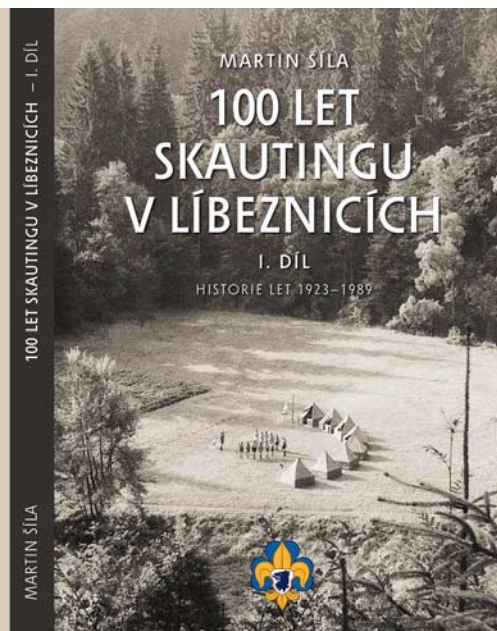

foto skauti

vydán ke stoletému výročí vzniku skautského střediska.

Kniha byla vydána v omezeném nákladu 120 ks a je možné ji za 500 Kč získat u Václava Mikoláše, jenž byl pověřen jejím prodejem.

Slavnostní křest nové knihy proběhne ve skautské klubovně na Chrupavce v pátek 21. října od 17 hodin. Součástí křtu bude i malá historická beseda o skautské historii v letech 1968 až 1970 společně s promítnutím několika krátkých historických filmů z této doby, včetně prezentace historií fotografií, které se již do publikace z prostorových důvodů nevešly. Všichni jste srdečně zváni.

Ivana Krausová

TÁBOR DOBRODRUŽSTVÍ VE FILMECH

Třetí turnus letošních skautských táborů v Hradčanech se konal od 23. července do 6. srpna 2022 a zúčastnil se ho oddíl Stopařů a Štik s družinami Klubiček, Labutí a Vážek.

Do Hradčan se všichni moc těšíme, na naše kouzelné tábořiště u řeky Ploučnice uprostřed hlubokých lesů. Počasí nám letos přálo, tak jsme si užívali i koupání ve studené Ploučnici. Každý den jsme mohli pravidelně pozorovat, jak po Ploučnici proplová rodinka labutí a dvě rodinky kachen a krmí se v zatáčce u tábora zralými ostružinami. Na táboře si všichni vyzkoušeli tábornické dovednosti, jako je řezání a sekání dříví, rozdělávání ohně, vaření či spaní ve stanu a v týpí. Při výpravě s přespáním mimo tábor přespala mladší děvčata pod širákem, ti starší pod skalním převisem. Přitom pozorovali hvězdy a nádherný východ a západ slunce z Hradčanské vyhlídky. Během tábora jsme plnili různé skautské zkoušky a odborky, například kuchaře, hvězdáře, plavce či rukodělkáře, a světlušky si plnily výzvu Tři kapky rosy. Slavnostní táborák byl letos trochu napínavý, protože jsme do poslední chvíle nevěděli, jestli se uskuteční. Dopoledne přišlo a podle předpovědi počasí se i k večeru měla přihnát bouřka s lijákem. Naštěstí nás déšť s bouřkou minul a táborák měl opět svoji nezapomenutelnou atmosféru, především pro všechny, kdo vyslovovali svůj skautský, světluškový či vlčácký slib.

Oddíl Stopařů a Štik s družinami Klubiček, Labutí a Vážek

foto skauti

PŘENESLI JSME SE DO FILMOVÝCH DĚJŮ

Kromě pobytu na tábořišti jsme se vydali i na výlet vlakem do Benešova nad Ploučnicí podívat se na zámek a navštívili jsme i zdejší vyhlášenou cukrárnu.

Celým pobytem nás provázela celotáborová hra na téma „Dobrodružství ve filmech“, takže skoro každý den jsme se ocitli v jiném filmu. Zkusili jsme si na vlastní kůži například ztroskotání Titaniku na

kánoji v Ploučnici, jaké to je, být „sám doma“, tedy bez vedoucích v táboře, potkat při noční bojovce Leontýnku z *Ať žijí duchové* či si uvařit výborný oběd za pomoci krysáka Remyho z *Ratatouille*.

Tábor se mohl uskutečnit jen zásluhou týmu vedoucích, bez jejich nadšení by to nešlo. Velkou posilou ve vedení tábora byli letos roveři z družiny Stok. Všem vedoucím a kuchařkám patří veliký dík za jejich obětavost a pomoc, neboť to dělají jako dobrovolníci a ve svém volném čase.

Ivana Krausová

OBEČNÍ KNIHOVNA

MUŽI, KTERÝ
VÝZNAMNĚ
PŘÍSPĚLI
K POZNÁNÍ SVĚTĚ

VII.

Aristoteles, kterému jsme se věnovali v minulém vydání *Líbeznického zpravodaje*, po sobě zanechal rozsáhlé dílo vědecké i texty svých přednášek, ale především tradici soustavné, organizované vědecké práce.

Mezi jeho následovníky, peripatetiky, patřilo mnoho významných učenců, k nimž se později zařadil i lékař Galenos nebo astronom a geograf Klaudios Ptolemaios.

Za Hieronovy vlády v Syrakusách působil největší matematik, fyzik a technik starověku Archimedes (asi 287–212 př. n. l.).

Řeční historikové zanechali barvitá líčení jeho povahy, vlastností a geniality – o průběhu Archimedova života ale dostatek zpráv nemáme. Jediný spolehlivý údaj se týká doby jeho smrti. Byl zabit římským vojákem, když se Římanům, podrážděným dlouhotrvajícím neúspěchem, nakonec podařilo proniknout do města a vydrancovat ho.

Archimedes ve své práci vycházel hlavně z Aristotela, Eukleida a Eratosthena. Eratosthenes si s Archimedelem často dopisoval a navzájem diskutovali různé vědecké problémy. Archimedes se zabýval hlavně geometrií, konkrétně obvodů a obsahů kruhů, obsahů rovinných útvarů ohraničených křivými čarami, objemy těles, povrchy těles, těžištěm těles a tečnami.

Archimedes nebyl „přírodním filozofem“, který by spekoval o obecných vlastnostech světa, ani kompilátorem, shrnujícím výsledky dosažené jinými autory. Byl to ryzí vědec a zanechal nám třináct traktátů věnovaných konkrétním problémům matematiky a fyziky. Psal kupodivu svou rodnou dórskou „syrakuštinou“ a nikoli obvyklou helénistickou řečtinou alexandrijské školy. Řada Archimedových

spisů se ztratila, jejich obsah však známe z podání pozdějších autorů nebo z arabských pramenů.

Archimedes ve svém *Poselství Eratosthenovi* shrnul četné výsledky svých prací a vložil metodu, kterou je získal. Toto Archimedovo dílo je známo též pod názvem *O metodě Efdos* a bylo objeveno až začátkem 20. století. Jeho metoda využívá mechaniku a fyzikální představy, které umožňují matematický výsledek napřed intuitivně vyušíť, odhadnout nebo přímo uhadnout, a teprve pak přechází k přesnému geometrickému důkazu založenému na axiomech.

Archimedovo jméno je dnes spjato především s Archimedovým zákonem o nadlehčování těles v kapalině. Populární historka o tom, jak Archimedes při ponořování v lázni přišel na způsob, jak změřit rysoz zlata, z něhož byl pro krále zhotoven posvátný věnec, pochází od římského architekta Vitruvia. Je poněkud zavádějící; podle Vitruvia popisu Archimedes mohl pouze zjistit objem tělesa jeho ponořením do vody, ale nevypovídá to o objevu Archimedova zákona. Archimedevo nadšení nad novým objevem, které projevoval, když běžel nahý ulicemi města a volal „Heuréka!“ (Našel jsem!), je však nedoložené, i když psychologicky věrohodné. Je ovšem zajímavé, že historku neznali Archimedovi současníci, a je málo pravděpodobné, že by se zpráva o takové drobné veřejné výtržnosti bulvárního charakteru uchovala v paměti až do Vitruviových dob.

Do historie vědy naopak vstoupila tzv. heuristická metoda, náhlý záblesk objevitelovy intuíce.

Jako fyzik zpracoval Archimedes důkladně teorii mechanické rovnováhy založené na pojmu těžiště. Zřejmě věnoval problémům rovnováhy a těžiště více spisů, zachoval se nám pouze traktát „O rovnováze neboli těžištích rovinných obrazců“ ve dvou knihách. S představou rovnováhy na páce a jejím využitím v dalších jednoduchých strojích je spojován Archimedův výrok „Dejte mi místo, kde bych mohl stanout, a pohnu Zemí“ (tak ho uvádí matematik Pappos).

V těchto slovech, která můžeme chápat i symbolicky, je obsažen i obdiv nad tím, jak páka a na ní založené jednoduché stroje a vlastně celá technika umožňují člověku obelstít a ovládnout přírodu.

/zdroje: internet, I. Štoll – *Dějiny fyziky*/

AD

Z LÍBEZNICKÉ KRONIKY

LETOPISY OBCE
LÍBEZNICE

XVII.

Roku 1814 podává farář Schiffner žádost k hraběti Bedřichu z Nostic, aby povoleno bylo užívání kostelních polí pro něj a jeho nástupce. Žádosti bylo vyhověno a farář Schiffner vydal pak následující závaznou listinu:

Toto povolení na základě vys. guberniálního nařízení ze dne 27. července 1814 č. 28652 potvrzeno bylo a zavázán jsem právoplatně já i moji nástupci jmenovanému kostelu líbeznickému, respektive příslušnému fondu, jako čistý výnos místo obvyklé dávky třetího mandele, každoročně třetí díl jako předebranou daň ze všech kostelních polí, za rok sklizeného obilí bez ohledu na neúrodný rok aneb škody povětrnostní plnou měrou a dobrou jakost vždy 6 nebo alespoň 4 týdny před koncem roku odváděti všechny daně a dávky podle poměru k extraordinarium ke dvěma třetinám těchto pozemků odvésti; požitku, který jako odškodnění z kostelní pokladny dosud dostávám ročních 120 zlatých od doby převzatých zádušních polí, se slavnostně vzdávám.

K úplné věrohodnosti toho jsem přítomnou listinu nejen vlastnoručně podepsal, nýbrž i následující svědky k podobnému, pro ně však nezávaznému podpisu si vyžádal.

Tak stalo se v líbeznické faře 8. srpna 1814.

Tomáš Malý, školní učitel, Jiří Klejzar, soused líbeznický, Josef Schiffner, farář a arcib. notář.

Tuto závaznou listinu běže patronát v jejím celém obsahu na vědomí.

Na zámku v Měsících dne 11. srpna 1814, Bedřich hr. Nostiz Rhinek, m. p.

Přítomná listina se na základě vys. guberniálního nařízení z 3. září běžícího roku č. 36207 v celém jejím obsahu stvrzuje.

Kouřimský krajský úřad v Praze dne 27. září 1814, Jan Felix Hartmann, úřadující kraj. komisař.

AD

OZNÁMENÍ PRO
VŠECHNY SENIORY –
ZÁJEMCE O MALOVÁNÍ
PŘI KÁVĚ

Zveme vás na první setkání
„nad kresbou a malbou“,
které se uskuteční
ve **čtvrtek 29. září 2022 ve 14.00 hodin**
v prostorách MAS nad Prahou
(budova pošty, vchod vlevo).

Následná setkání by proběhla vždy za čtrnáct dnů ve stejnou hodinu, popřípadě po dohodě. Setkání navazuje na jarní běh a je příležitostí i pro nové zájemce/zájemkyně. Všichni budou vítáni. **Akce je pro účastníky ZDARMA, financována prostřednictvím dotace Obce Líbeznice.**

Za organizátora:

Jaroslava Onderová, mobil 728 777 820

Za MAS Nad Prahou:

Pavla Strnadová, mobil 602 657 235

LITERÁRNÍ KALENDÁRIUM

LITERÁRNÍ
KALENDÁRIUM

12. 9. 1921 narozen polský spisovatel a filozof Stanisław Lem – *Solaris, Astronauti, Marťan*

13. 9. 1916 narozen britský romanopisec, povídkář a scenárista Roald Dahl – *Karlík a továrna na čokoládu, Obr Dobr, Matylda, Milostné rovády*

19. 9. 1911 narozen anglický spisovatel, básník, esejista a dramatik, nositel Nobelovy ceny za literaturu William Golding – *Pán much, Věž, Dědicové, Rituály přechodu*

21. 9. 1866 narozen anglický spisovatel Herbert George Wells – *Válka světů, Ostrov doktora Moreaua, První lidé na Měsíci, Stroj času*

24. 9. 1896 narozen americký spisovatel Francis Scott Fitzgerald – *Něžná je noc, Velký Gatsby, Diamant velký jako Ritz, Bláznivá neděle*

HALLOWEENSKÁ SOUTĚŽ

Zahradkáři Líbeznice vyhláší halloweenskou foto soutěž.

Kategorie:

- I. NEJHEZČÍ HALLOWEENSKÁ DÝŇE
- II. NEJKRÁSNEJŠÍ HALLOWEENSKÁ MASKA (MAKE-UP, KOSTÝM)
- III. NEJORIGINALNĚJŠÍ HALLOWEENSKÁ VÝZDOBA (VENKOVNÍ, VNITŘNÍ)

Fotografie zasílejte do soutěže v datové podobě na adresu: zahradkarilibe@gmail.com, do 10.11.2022 23:59 hod

Podmínky soutěže:
Do soutěže bude zařazen max 1 snímek v každé kategorii od jednoho autora.
Fotografie budou zveřejněny 11.11.2022 na FB zahradkarilibeznice, hlasovat se může do 21.11.2022 23:59
Tři fotografie s největším počtem "Líků" odměníme cenami.
U zprávy si nastavte vyžádání odpovědi pro kontrolu doručení.
minimální rozlišení obrázku = 1,5 Mpx, maximální velikost souboru = 4 MB
fotografie označí autor svým jménem, adresou a kategorií.
Zasláním fotografie do soutěže dáváte souhlas s jejím nekomerčním využitím a zveřejněním na FB Zahradkářů Líbeznice.
více info na: <https://zahradkarilibeznice.business.site>

JEDU EDU!

KROUŽKY WORKSHOPY

TÁBORY PRO DĚTI OD 3 DO 12 LET

NAROZENINOVÉ OSLAVY / PRONÁJEM PROSTOR CENTRUM JEDUEDU NA ZVONICI 146. LÍBEZNICE

STEAM

www.jeduedu.cz | e-mail: info@jeduedu.cz | Facebook: [@jeduedu.cz](https://www.facebook.com/jeduedu.cz)

Sdružení kominíků a topenářů

Bude provádět v naší obci revize kotlů na tuhá paliva.
Dále pak provádí revize, kontroly a čištění komínů,
kontroly kotlů na plynná paliva.

**Termín revizí a kontrol se uskuteční
v PÁTEK 14. 10. 2022**

- cena za kontrolu a čištění komínu je 500 Kč
- cena za kontrolu a čištění plynového kotle je 500 Kč
- cena za revizi kotle na tuhá paliva je 950 Kč

**Zájemci se mohou objednat telefonicky
na telefonním čísle: 608 748 989**

Identifikační čísla spolupracujících subjektů: 66195934, 02138115, 02695308, 09178937, 14122928

K poslechu a tanci hraje a dobové klipy použít DJ Lemmy
Pořádá obec Líbeznice

DISKOTÉKA

80' a 90' léta

Líbeznice hala Na Chrupavce

12. 11. 2022

od 20:00 hod

VSTUPNÉ: 100,-

Předprodej vstupenek na OÚ Líbeznice a v restauraci Žlutá karta.

Slavnostní večer u příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu

**Koncert symfonického orchestru Musica Florea
diriguje Marek Štrýncl
a udělení Ceny obce Líbeznice**

**pátek 28. října 2022, 19:00 hodin
Hala Na Chrupavce**

Program

Antonín Dvořák Symfonická báseň (Rapsodie I. a moll)
udělení Ceny obce Líbeznice

Antonín Dvořák: Symfonie č. 7 d moll

Vstup zdarma

**Přijďte oslavit významný státní svátek
ojedinelým kulturním zážitkem**

Obec Líbeznice

KURZY PRO DOSPĚLÉ v ZŠ Líbeznice

NOVINKA
ON-LINE KURZY

Tel.: 724 755 149
www.zivaanglictina.cz

BYDLÍM TU S VÁMI

Váš realitní makléř pro Hovorčovice,
Líbeznice a Měšice.

RE/MAX
G8 Reality

Daniel Skružný
604 999 909
daniel.skruzny@re-max.cz

PODZIMNÍ SEZÓNA JE TADY!

FARMÁŘSKÉ — TRHY —

ZAHAJUJEME

V SOBOTU 3.9.2022

DÁLE SOBOTA 17.9., 1.10., 15.10. A 29.10.

OD 9 DO 12 HODIN

LÍBEZNICE

MÍROVÉ NÁMĚSTÍ

Stonožka Líbeznice, o. s. všechny srdečně zve na

LÍBEZNICKÝ BAZAR

1. 10. 2022 od 13 do 16 hodin - Hala Na Chrupavce

Nově možnost nákupu i prodeje NEJEN dětského zboží.

Informace a registrace prodávajících výhradně
na mailové adrese: libeznickyy.bazar@centrum.cz

POČET MÍST JE OMEZEN!

Lenti-ka

OČNÍ ORDINACE

PRO DĚTI OD 3 LET A DOSPĚLÉ

OTEVÍRÁME NOVOU OČNÍ ORDINACI

ŘÍJEN 2022

v budově Centra zdravotních a sociálních služeb Březiněves
(Na Hlavní 14/41, 182 00 Praha-Březiněves)

Objednávat se můžete již nyní

 778 980 128

Lentika.cz

Knihovna Líbeznice

TAJEMSTVÍ ČESKÉHO STŘEDOHOŘÍ

povídání s Jiřím Svobodou

**v pondělí 31.10.2022
ve žluté skautské klubovně
od 18:30 hodin**

Kalendář akcí pro rok 2022

- 1. 10. Vejšlap povodím Mratínského potoka
- 28. 10. Slavnostní večer v hale Na Chrupavce
- 5. 11. Podzimní běh
- 12. 11. Diskotéka Na Chrupavce
- 27. 11. Vánoční trhy a koncert
v kostele sv. Martina
- 3. 12. Zahajovací ples Na Chrupavce

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

KALENDÁŘ AKCÍ ZUŠ 2022

- 11. 10.** Koncert žáků ZUŠ, 18:30 hodin
- 16. 11.** Koncert žáků ZUŠ, 18:30 hodin
- 6. 12.** Mikulášský koncert, 18:30 hodin
- 19. 12.** 11. vánoční Líbeznění, 18:00 hodin

Akce se konají v uměleckém sále ZUŠ
www.zuslibeznice.cz